1. Det har været et hårdt år for vi SF'ere, men det har også været et godt år. Vi har haft en intens debat om vor EU-politik, men vi fik afklaret linien på en god måde på landsmødet i september. Dette parti gik ud til vælgerne og anbefalede et nej ved folkeafstemningen, men vi anerkendte samtidig mindretallets ret til også at kunne argumentere for et ja.

I pressen kan man læse, at vi er et splittet parti, men uenigheden om EU-politikken mærkes jo ikke i det daglige arbejde i partiforeningerne. Da vi i november havde kommunalvalg, kunne man opleve SF's medlemmer knokle for at styrke vor stilling i det lokale arbejde - og det ligegyldigt, om man var ja- eller nej-siger. Resultatet blev et kommunalvalg, hvor vi i dag har flere kommunalbestyrelsesmedlemmer end tidligere, og hvor vi vandt to nye borgmesterposter. Vi har flere udvalgsformænd end nogensinde - og står i det hele taget stærkt i kommuner og amter.

Kan et splittet parti virkelig føre en så god kommunal valgkamp? Nej, naturligvis ikke, for vi er ikke splittede ude omkring.

Der var et tilsvarende billede omkring folketingsvalget. Der blev ydet en enorm indsats overalt i vort parti. I det centrale valgkamparbejde, blandt de opstillede kandidater og i de partiforeninger, som er basis for vort parti blev der knoklet som aldrig nogensinde før. Vi klarede opgaven - vi fik en lille fremgang, de borgerlige blev afvist, men igen: Kan et splittet parti virkelig gå ud i en så engageret og kompetent valgkamp? Nej, naturligvis ikke, for vi er ikke et splittet parti.

Lad mig derfor fra starten understrege følgende, som bør være ledetråden for arbejdet i resten af pinsen: Der er brug for et stærkt SF i det danske samfund. Der er brug for et samlet SF i det danske samfund. Vi kan være uenige om enkeltheder. Vi kan også have større uenigheder, men disse må vi tackle med politisk modenhed. Enkeltheder må ikke overskygge de overordnede mål, vi har. Disse mål skal selvsagt fastlægges her på landsmødet, men vi må have i baghovedet at et parti ikke er noget i sig selv. Et parti er et middel til at virkeliggøre de forhåbninger om et menneskevenligt og anstændigt samfund, som mange mennesker har. Et samfund hvor der er plads til alle, og hvor ingen sættes udenfor. Det er et middel til at virkeliggøre drømmen om et samfund, der bygger på økologisk ansvarlighed, balance i forhold til naturen og grøn omstilling. Det er et middel til at omforme samfundet i en retning, hvor vi bliver aktive deltagere i stedet for passive tilskuere.

Vi er et middel til at virkeliggøre de drømme og forhåbninger, som i hundredetusindvis

af mennesker udenfor SF går med. De forventer noget af os. De forventer, at vi samles om det her parti. De forventer, at SF kommer til at spille en stærk rolle i dansk politik og det danske samfund. De forventer, at vi her i Danmark fortsat har et stærkt venstreorienteret parti, der bygger på socialistiske, humanistiske og grønne værdier, som har visioner og evne til at gøre ideerne til virkelighed. De mange mennesker må vi ikke skuffe gennem det her landsmøde.

2. Vi førte en god valgkamp op til folketingsvalget, men vigtigere var, at de borgerlige blev afvist. Alt tydede på et magtskifte, og konsekvenserne stod lysende klare. En Uffe Ellemann som statsminister med Pia Kjærsgård som parlamentarisk grundlag ville markere en klar højreudvikling i det her land. Med skattelettelser til de velstillede, afvikling af velfærdssamfundet og pisk til de arbejdsløse. Men gennem en jætteindsats i de sidste dage, hvor venstresiden stod sammen, lykkedes det at afsløre hulheden i det borgerlige alternativ.

De borgerliges økonomiske politik var simpelt hen for utroværdig for vælgerne. Når partier, som stiler efter regeringsmagten lover skattelettelser på over 20 mia. kr. uden at kunne anvise finansiering, bliver det bare for meget. Når de borgerlige vil afskaffe lejeværdien og samtidig gennemføre huslejestigninger bliver det bare for meget.

Det var nemt at pille de borgerliges uansvarlighed fra hinanden. I et længere perspektiv er det imidlertid nok så vigtigt, at debatten om økonomisk ansvarlighed har fået en ny drejning. Det er efter valgkampen fuldstændig absurd at påstå, at det er venstrefløjen, som vil bruge bruttonationalproduktet to gange, når enhver kan se, at det er de borgerlige, der har et problem med at få enderne til at nå sammen.

I valgkampen brugte vi offensivt, at vi med de to finanslovsforlig vi indgik sidste år og forrige år har vist, at det er muligt både at have styr på de offentlige finanser samtidig med at der kan gennemføres en økonomiske politik med røde og grønne perspektiver.

Elvis vi skal have vælgermæssig fremgang for vore synspunkter - og det skal vi - er det aldeles afgørende, at vi i praksis viser, at der er realisme i vor politik, at der er sammenhæng i vor politik, at vi tager de besværlige problemer alvorligt og at vi samtidig har perspektiver, som rækker ud over den kortsigtede dagsorden, de fleste på Christiansborg arbejder efter.

“SF gør en forsker’ brugte vi som slogan i valgkampen. Det gjorde vi for at vise vælgerne, at det ikke er ligegyldigt, om vi har styrke eller ej. Vi sagde tidligt i

valgkampen, at vi ville pege på Nyrup efter valget. Der måtte ikke være tvivl om, at vi naturligvis ikke kunne tænkes at være årsag til, at Uffe Ellemann blev statsminister. Men det skulle også siges, at et stærkt SF er en forudsætning for, at Nyrup går i den rigtige retning.

Udviklingen siden valget har vist det fuldstændigt korrekte i dette udsagn. Vi fik en lille fremgang, men den var desværre ikke stor nok, for Nyrup har siden valget uden blusel satset på de borgerlige. E[an gjorde det helt skamløst omkring overenskomstfornyelsen, hvor de borgerlige pressede ham til at gennemføre et indgreb, der i det store hele var dikteret i Dansk Arbejdsgiverforening. Overenskomstindgrebet var en skandale, vi vendte os imod det og vil fortsat kritisere det. Fagbevægelsen var uhyre fleksibel under storkonflikten. De nødvendige dispensationer blev givet, og der var på intet tidspunkt optræk til livstruende situationer. Det er korrekt, at nogle kyllingefarmere fik problemer, men også her var fagbevægelsen rede til dispensationer. Men det var unægteligt et interessant aspekt ved det industrialiserede danske landbrug, at der opstod panik, da kyllingerne gik blot få dage over deres normale slagtetidspunkt. Også her fik vi et bevis på, at der så sandelig er brug for en omstilling til økologisk landbrug!

Storkonflikten var en nødvendighed på baggrund af arbejdsgivernes uforsonlige holdning. På trods af milliardstore overskud i erhvervslivet var de helt uvillige til at give indrømmelser.

Konflikten viste, at demokratiet på arbejdsmarkedet virker, men den havde også perspektiv, fordi den satte forholdet mellem arbejde og fri tid på dagsordenen. Der var forventninger om en 6. ferieuge, og det blev for groft, at man fik en fridag juleaftensdag. Og pludselig blev fritid et centralt tema i den faglige kamp, og den forsvinder med garanti ikke. Allerede næste år må spørgsmålet om fri tid tages op igen - det må også vore faglige folk slås for.

“Tid i stedet for ting” var en central parole for os. Vi lagde vægt på den i folketingsvalgkampen, men det var så ekstra positivt, at den blev krumtappen i storkonflikten. For her er tale om velfærdspolitik i bredere forstand. Velfærd er ikke kun et spørgsmål om flere hospitaler, flere skoler, flere børnehaver - det er også et spørgsmål om tid - tid til andet end lønarbejde. Vi kan kun være tilfredse med, at denne tankegang har vundet bredere indpas.

Venstresiden vandt valget på grund af kampen om velfærdssamfundet. Danskerne vil

ikke afvikle med udvikle velfærdssamfundet. Det er derfor nødvendigt at fastholde en god offentlig sektor. Det sagde vi ærligt i valgkampen, og vi sagde ærligt, at det også koster penge. Valget stod derfor i høj grad mellem skattelettelser til de velstillede og så en udvikling af velfærdssamfundets kerneområder. Det er ganske enkelt ikke rimeligt, at vi midt i et økonomisk opsving ikke er i stand til at opretholde en ordentlig omsorg for vore ældre. Det er ikke rimeligt, at der stadig er ca. 15.000 børn som står på venteliste til en plads i en daginstitution. Det er helt uacceptabelt at folkeskolen udsultes. Det er urimeligt, at sygehusene fungerer så dårligt.

Velfærdssamfundets udvikling koster penge, men det er ikke kun et spørgsmål om penge, det er også et spørgsmål om kvalitet og medindflydelse for både brugere og ansatte. Vi skal have mere velfærd, ja - men vi skal også have bedre velfærd.

Den yderste højrefløj fik fremgang ved valget, men ikke så meget som frygtet. Debatten om flygtninge og indvandrere spillede ikke den store rolle under valgkampen, som højrefløjen på kynisk måde havde kalkuleret med. Det er helt afgørende at have øje på sammenhængen mellem mangler i velfærdssamfundet og så holdningen til flygtninge og indvandrere. Fremmedfjendske holdninger trives blandt

danskere, som selv har problemer. Vores opgave er her at forklare, at det er muligt at skabe ordentlige livsvilkår for mennesker, der er i knibe samtidig med at vi tager ordentligt imod flygtningene og behandler indvandrerene på en ordentlig måde. Det er muligt, og vi må ikke her blive arrogante overfor de danskere, der er kommet i klemme. Vort svar er, at deres problemer skal løses, men at vi under ingen omstændigheder vil lade det gå ud over de fremmede. Om vi så kunne få en fordobling af vort stemmetal, vil vi ikke give køb på vore grundlæggende humanistiske holdninger!

Men det er en opgave for SF at tage luften ud af højrebølgen, og vi skal derfor fastholde en konsekvent solidaritet med de dårligst stillede. Når regeringen og de borgerlige vil straffe de arbejdsløse, skal vi gå imod det. Når de vil forringe vilkårene for førtidspensionister, skal vi gå imod det. Når den sociale profil i den økonomiske politik bliver skæv, skal vi gå imod det. Vi skal til stadighed være et socialt alternativ - vi skal være Danmarks røde parti.

Men vi skal også holde fast i rollen som Danmarks grønne parti. Miljøproblemerne kræver en gennemgribende indsats på alle områder og i stedet for lapperier, skal vi

gå til roden af dem.
Derfor tog vi spørgsmålet om vandmiljøet og landbrugets forurening op i forbindelse med finanslovsforhandlingerne. Det var helt naturligt, at det var os, der gjorde det og det ligger i forlængelse af en solid tradition, at vi endte med et godt resultat i den nye vandmiljøplan. Landbruget måtte bide i det sure æble, Venstre og konservative smagte den også - for os var den både sød og dejlig saftig.
Af hensyn til miljøet vil vi vedvarende kritisere en trafikpolitik, som stadig i for høj grad satser på privatbilismen. Vi indgik et forlig sidste forår, som billiggjorde den kollektive trafik - den udvikling skal fortsættes, ikke mindst gennem bedre kvalitet. Det er SF's opgave i Folketinget at opnå resultater. Det har vi gjort gennem det seneste år. Det vil vi fortsat gøre. Vælgerne har krav på, at venstrefløjen får indflydelse. Det agter vi at få i forbindelse med de skatteforhandlinger, som formentlig starter i næste uge. Det agter vi at få i forbindelse med finanslovsforhandlingerne til efteråret.
3. Folkeafstemningen i torsdags endte som bekendt med, at godt 55% stemte ja til Amsterdam-traktaten. Der er ingen grund til at skjule, at det var et nederlag for SF. Vi gik til vælgerne og anbefalede et nej, fordi det var en dårlig traktat. Vælgerne fulgte ikke vort råd - de accepterede traktaten.
Der kan gives alle mulige forklaringer på, hvorfor vi tabte afstemningen. Det har jeg også selv gjort - og de er alle rigtige, men der er ingen grund til at køre videre i det spor. Lad os i stedet for se fremad.
Hvad kan vi drage af konklusioner på nuværende tidspunkt?
For det første må vi anerkende folkets afgørelse. Folket har talt og det betyder, at Amsterdam-traktaten med sikkerhed bliver ratificeret i alle medlemslande, og at den nye traktat hermed vil være grundlaget for EU's videre arbejde. Efter vores opfattelse er det et dårligere grundlag, men vi må naturligvis acceptere det. Det betyder, at SF's fremtidige EU-politik bygger på de spilleregler, der er fastlagt i Amsterdam-traktaten.
Selvom det nye grundlag er dårligere, er det ikke katastrofalt. Vi har i hele kamapagnen kørt en nuanceret kritik af Amsterdam-traktaten. Vi har vejet minusser og plusser op imod hinanden, og vi kom frem til at minusserne vejede tungere. Den er ikke udtryk for et tigerspring imod Europas forenede Stater, men retningen går ikke desto mindre imod mere union og er derfor forkert. Men der er ingen vej udenom: Traktaten bliver vedtaget og også vi må arbejde ud fra den. Og det vil vi gøre offensivt og fremadrettet.

For det andet er den danske befolkning fortsat delt på EU-spørgsmålet. Nej-procenten var højere end ved folkeafstemningerne i 1972, 1986 og 1993. Kun i 1992 lå den højere. Den høje nej-procent skal også ses på baggrund af ja-sidens kraftige betoning af, at der ikke er mere union i den nye traktat samt deres påstand om alverdens ulykker, hvis et flertal formastede sig til at stemme nej. Den danske befolkning har altid været skeptisk overfor unionsudviklingen - denne skepsis blev til fulde bekræftet også ved folkeafstemningen i torsdags.

Men en regering kan ikke føre en offensiv Europa-politik, hvis den har næsten halvdelen af befolkningen imod sig. Det var i sin tid et formål med Det nationale Kompromis at skabe en ny tillid mellem det politiske establishment og så befolkningen omkring Europa-politikken. Afstemningen i torsdags viste, at det ikke er blevet tilfældet. Årsagen ligger i høj grad i utroværdighed omkring regeringens politik. Det er en del af en ny og langsigtet politik, at vi skal stå udenfor ØMU'en, men hvordan harmonerer det med, at Marianne Jelved for nogle uger siden i Bruxelles græd tårer i lange baner over, at vi ikke er med, når ØMU'en starter 1. januar 1999? Det er jo aldeles utroværdigt, men det hænger smukt sammen med regeringens gentagne forsøg på at underminere de danske undtagelser.

Den folkelige skepsis er berettiget - der er simpelthen ingen grund til at tro på regeringen, når det drejer sig om EU-spørgsmål. I den forstand ligger den, som den selv har redet. Det er det politiske establishment, som har ansvaret for at skabe tillid i forhold til befolkningen.

Regeringen kører et ulideligt mummespil i forhold til de danske undtagelser. SF ønsker ikke de danske undtagelser ophævet, og hvis også regeringen ønsker at fastholde dem, må den altså forholde sig loyalt til dem og arbejde aktivt for dem - ikke bare på det formelle, men også på det indholdsmæssige plan. Hvis den vil have dem ophævet, så tag dog en åben kamp. Lad os få en afgørelse ved en folkeafstemning - jeg er overbevist om, at regeringen vil tabe, for befolkningen vil ikke have dem afskaffet.

Men vi skal tage udgangspunkt i, at EU-skepsis'en og unionsmodstanden er der, og vi skal i Folketinget være et talerør for de mange mennesker, som deler vores unionsmodstand. I forlængelse heraf skal vi holde Nyrup fast på hans gentagne forsikringer om, at der skal bremses op for unionsudviklingen.

For det tredie lykkedes det at gøre Schengen-spørgsmålet til en del af debatten op til

folkeafstemningen. Formelt blev Schengen-aftalen vedtaget før topmødet i Amsterdam, men der er så mange berøringsflader til Amsterdam-traktaten, at en adskillelse i debatten naturligvis ikke kunne opretholdes.
Nyrup blev under kampagnen tvunget til at indrømme den manglende politiske og folkelige diskussion før vedtagelsen i maj 1997. Allerede på det tidspunkt kritiserede vi regeringen for hastværket, og vi skal efter folkeafstemningen fastholde debatten om konsekvenserne af Schengen-samarbejdet.
For det fjerde skal vi tage til efterretning, at afstemningen i torsdags ikke handlede om vort EU-medlemsskab. Sandheden er, at spørgsmålet om dansk medlemsskab stort set ikke længere eksisterer på den politiske dagsorden. Den danske befolkning diskuterer EU ud fra en forudsætning om, at vi er der og at det efter 25 års medlemsskab er udsigtsløst at forestille sig en dansk udmeldelse. Det var en historiens ironi, at partier som har arbejdet aktivt for dansk EF-medlemsskab siden 60'eme tilbød at melde Danmark ud af EU, hvis det blev et nej. For 20 år siden ville mange have sagt ja tak - i dag kunne det bruges som en del af skræmmekampagnen. Denne nyorientering er både positiv og vigtig, og den skal fastholdes som en forudsætning for vor egen EU-politik. Der må ikke herske tvivl om, at SF’s mål ikke er en dansk udmeldelse af EU.
Dette fører mig så til nogle overvejelser om SF's situation efter folkeafstemningen. Til en begyndelse skal vi rose os selv over den måde, hvorpå det er lykkedes at håndtere de interne uenigheder. Vi har været uenige om traktaten og specielt i den sidste tid op til folkeafstemningen blev den synlig. Men heri er der ikke noget unaturligt. I en så hektisk kampagne bliver følelserne kørt op, og på trods heraf lykkedes det at fastholde en ordentlig tone. Vi er ikke gledet så langt fra hinanden, at vi ikke kan samles igen, og det fortjener begge fløje - også mindretallet - en cadeau for.
Mange spørger stadigvæk, hvordan det kan lade sig gøre, men det kan det altså - i hvert fald hos SF. Det er sjældent, vi roser os selv, men lad os da gøre det på det her punkt.
Jeg har hele tiden lagt vægt på, at vor uenighed er en konkret uenighed om Amsterdam-traktaten. Vi har simpelthen forskellige vurderinger af traktatens konsekvenser og i hvilket omfang traktaten lever op til de krav, vi stiller til det europæiske samarbejde. Vi har haft vidt forskellige vurderinger af konsekvenserne af

et nej og om et nej ville kunne bruges konstruktivt som i 1992. Denne uenighed har imidlertid ligget indenfor den ramme, der blev fastlagt på landsmødet i 1995. Der har derfor heller ikke været ændringer i den måde, hvorpå vi i det daglige har forvaltet EU-politikken - f.eks. i Europa-udvalget.

Jeg har hele tiden fastholdt, at der er kontinuitet i vor Europa-politik fra sidst i 80'eme og til i dag. Den hviler på to hovedsøjler.

Den første er unionsmodstanden. Vi var og er modstandere af tanken om et Europas forenede Stater, og vi er derfor også imod unionsudviklingen og de føderalistiske ideer, som løbende kommer på dagsordenen. Det er forkert at påstå, at vi i dag har et "Europas forenede Stater", men anskuer vi EU i et længere tidsperspektiv, er det ikke svært at se en bestemt udviklingsretning og de gråzoner, EU bevæger sig i.

ØMU-projektet er det mest markante eksempel, og derfor skal vi fortsat sige nej til ØMU'en. Men også Schengen-problematikken skal ses i den sammenhæng. Når der opbygges stærke fælles ydre grænser, samtidig med at den indre grænsekontrol fjernes, er det logisk, at der også skal opbygges et stærkere politisamarbejde, et fælles registersystem, samarbejde om strafferet, fælles asylpolitik osv. Schengen er ikke et praktisk instrument - den er udtryk for en gammel føderalistisk idé om et grænseløst Europa, hvor de nationale grænser udviskes. Det er derfor også logisk, at vi i SF har været enige om at afvise Schengen-aftalen.

Når EU-Parlamentets magt styrkes er det udtryk for et demokrati-syn, hvor det overnationale demokrati styrkes. Men SF har stået for en politik, hvor EU skal være et samarbejde mellem nationalstater, og det eneste logiske er derfor at afhjælpe det demokratiske underskud ved at give de nationale parlamenter mere magt. Vi har derfor op til folkeafstemningen afvist at give EU-Parlamentet mere magt.

Vi skal have et europæisk samarbejde, men det skal være et samarbejde mellem nationalstater. For os er det afgørende at tage udgangspunkt i de nationale demokratier. Vi skal her i Danmark have nationalt råderum til at fastlægge udviklingslinierne for vort samfund. Vi hverken kan eller skal isolere os - derfor skal vi være med i det europæiske samarbejde, men vi skal slås for, at det kommer til at handle om løsning af grænseoverskridende problemer samtidig med at de politiske prioriteringer i EU-samarbejdet ændres. Vi skal have et opgør med logikken i det indre marked, så der bliver plads til at tage hensyn til mennesker og miljø. Men i denne sammenhæng skal vi have præciseret det såkaldte "nærhedsprincip", så EU

koncentrerer sig om det nødvendige.
Her er vi så ved den anden hovedhjørnesten, nemlig vor aktive og offensive Europa-politik. Vi sidder ikke med hænderne i skødet, men slås aktivt for at ændre EU-samarbejdet. Vi har en politik på de konkrete områder. Den grænseoverskridende trafik skal i højere grad lægges over på jernbanen. De transnationale selskaber skal styres bedre, så de ikke har så mange muligheder for at spille nationalstaterne ud imod hinanden. Det er eksempelvis uholdbart, at lave selskabsskatter i visse lande kan tiltrække kapital og jobs på bekostning af andre lande, hvor beskatningen er højere. Det er uholdbart at visse lande kan tiltrække kapital gennem bankhemmelighed og manglende skattekontrolmuligheder. Den grænseoverskridende forurening skal bekæmpes gennem grænseoverskridende politisk samarbejde - og det så effektivt som muligt. Vi er derfor tilhængere af flertalsafgørelser på miljøområdet. Vi er tilhængere af en fælles C02-afgift.
Vi har politiske krav til EU-samarbejdet. Vi slås for en ny sikkerhedspolitik og er derfor enige om, at udvidelsen skal fremskyndes maksimalt - vi har derfor introduceret begrebet “glidende medlemsskab” for at markere det vigtige i en politisk tilknytning for de øst- og centraleuropæiske lande. Vi slås for, at de øst- og centraleuropæiske lande skal have rimelige overgangsordninger, så det for befolkningerne giver økonomisk fremgang i stedet for økonomisk katastrofe.
Vi kæmper til stadighed for mere åbenhed. Både i EU-systemet og i det danske system. Den danske EU-beslutningsproces er alt for lukket, og dørene skal også åbnes til møderne i Folketingets Europa-udvalg.
Man kan sige, at vor EU-politik befinder sig på to akser.
På den ene akse slås vi for nationalt råderum og et praktisk europæisk samarbejde, der er forpligtende, som har institutioner, men som koncentrerer sig om de grænseoverskridende problemer.
På den anden akse arbejder vi ud fra de politiske værdier vi også slås for i det danske samfund. Her støder højre og venstre sammen på europæisk niveau. Vi er derfor i venstrefløjsgruppen i EU-Parlamentet og har et udbygget samarbejde med andre europæiske venstrefløjspartier. Det er her vigtigt, at der på europæisk plan skabes et rød-grønt alternativ til både det krist-demokratiske og socialdemokratiske europæiske samarbejde. Og det er vigtigt, at de grønne partier knyttes tættere til venstrefløjspartierne. SF kan i denne proces spille en selvstændig og dynamisk rolle

forhold til et nye europæisk rød-grønt venstre.
Et sådant samarbejde skal også udstrækkes til de østeuropæiske samfund. Mange af disse oplever en politisk zig-zag-kurs, hvad i høj grad har baggrund i en mangel på fast forankrede politisk-demokratiske bevægelser. Demokratiet vil naturligvis udvikle sig og vi skal give vort bidrag til, at der opstår rød-grønne partier.
Efter folkeafstemningen skal vi udvikle og styrke denne offensive Europa-politik. Tiden er ikke til at skue tilbage. Vi skal se fremad og have et SF, der med styrke og engagement går ind på den politiske slagmark, som EU er udtryk for. Vi skal have et SF, der også har visioner for Europas fremtid. Som har vidsyn og udsyn. Som tager stilling - ikke bare til problemer i den danske andegård, men som også har en europæisk og global ansvarlighed.
Vi har opgaver at tage fat på i det danske samfund. Vi skal kritisere urimeligheder. Vi er et socialistisk parti, som helt grundlæggende er skabt som et oppositionsparti og som fortsat er i opposition til de eksisterende magtstrukturer. Vi skal slås for demokrati i videste forstand. At vi alle får muligheder for at deltage i beslutningerne. Vi skal afdække lukkethed i samfundet. Derfor skal vi fortsat grave i PET-skandalen og fortsætte presset for at få en uvildig undersøgelse af PET's virksomhed og en bedre demokratisk kontrol med de hemmelige tjenester. PET-skandalen skal ikke få lov til at dø i stilhed - det må og skal vi sørge for.
Der ligger en kæmpeopgave i at påpege, at vi - på trods af opsvinget - fortsat har en enorm arbejdsløshed og vi helmer ikke, før alle der ønsker et ordinært job på overenskomstmæssige vilkår også kan få det. Vi helmer ikke, før miljøproblemerne tages alvorligt, så vi får en reel grøn omstilling.
Mange har spurgt, om vi vil gå samlet ud af det her landsmøde. Ja, det skal vi!